

e-ISSN: 2630-6417

International Academic
Social Resources Journal

ARTICLE TYPE
Research Article

SUBJECT AREAS
Archaeology

Article ID
66091

Article Serial Number
24

Received
01 October 2022

Published
30 November 2022

Doi Number
[http://dx.doi.org/10.29228/
ASRJOURNAL.66091](http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.66091)

How to Cite This Article:
Karaoğlan, H. (2022).
“Seyitömer Höyük Orta
Tunç Çağına Ait Silindirik
Formlu Ağırşaklar”,
International Academic
Social Resources Journal,
(e-ISSN: 2636-7637),
Vol:7, Issue:43; pp:1454-
1460.

Academic Social Resources
Journal is licensed under a
Creative Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağına Ait Silindirik Formlu Ađırşaklar¹

Seyitömer Höyük Middle Bronze Age Cylindrical Form Heightwear

Hülya KARAOĞLAN

Öğr. Gör. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Gediz Meslek Yüksek Okulu. Moda Tasarım Bölümü. Kütahya, Türkiye

ÖZET

Prehistorik dönemlerde dokuma yapıldığını ispatlayan çeşitli buluntular arasında yer alan aletler; tezgâh ağırlığı, ağırşak, dokuma tarağı ve mekiklerdir. Bu buluntular arkeolojik kazılar sonucu gün yüzüne çıkarılmış ve hala çıkarılmaktadır. Bu aletlerin günümüze kadar ulaşmalarını sağlayan en önemli özellikleri pişmiş toprak, kemik, taş vb. dayanıklı malzemelerden yapılmış olmalarıdır. Nadirde olsa kumaş ip urgan kalıntıları da ele geçmiştir. Dokuma ürünlerinin günümüze kadar gelmesine sebep ise, yoğun tuzlu ortamın ve benzer şekildeki durumlar organik malzemeyi koruduğu içindir.

Çalışmada sunulan; Kütahya Seyitömer Höyük kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan, Orta Tunç Çağına tarihlendirilen silindirik formlu ağırşak buluntularıdır. Ağırşak hammaddeyi bükerek ip şekline getirmek için için ucuna takılarak kullanılan nesnelere dir. Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağına ait ağırşak buluntuları toplam “222” tanedir. Bu ağırşaklar formlarına göre tiplere ayrılmıştır. Bu tipler koni, küre ve silindirik temel tip şeklinde adlandırılmıştır. Bu çalışmada silindirik formlu olanları sunulmuştur. Silindirik formlu ağırşaklar toplam “4” adettir. Bu form Seyitömer Höyük’te en az bulunan ağırşak formudur. Bu buluntular Orta Tunç Batı Anadolu’sundaki yerleşimlerden Seyitömer Höyük ile çağdaş olan; Yanarlar Mezarlığı, Şarhöyük (Dorylaion), Troya V, Milet, Liman Tepe, Kusura, Iasos, Demircihöyük, Çavlum, Çeşme-Bağlararası ve Beycesultan merkezlerinin ağırşak buluntularıyla biçim benzerlik yönleri karşılaştırılmış ve yayımları eklenmiştir. Çalışılan grubun orijinal çizimleri (ön, arka ve yan) ve kazı envanter kayıtlarında olan bütün bilgileri katalog bölümünde sunulmuştur.

Çalışmada amaçlanan ise; Seyitömer Höyük ağırşaklarını incelemek ve literatüre dahil etmektir.

Anahtar Kelimeler: Seyitömer Höyük, Ağırşak, Orta Tunç Çağı, Dokuma

ABSTRACT

Among the various finds proving that weaving was done in prehistoric times; loom weight, spindle whorl, weaving reed and shuttle. These finds were unearthed as a result of archaeological excavations and are still being unearthed. The most important features of these tools that have survived to the present day are terracotta, bone, stone, etc. that they are made of durable materials. Rarely, remnants of fabric and rope were also found. The reason why weaving products have survived until today is because the intense salty environment and similar situations protect the organic material.

Presented in the study; These are cylindrical spindle whorl finds dating to the Middle Bronze Age, unearthed during the excavations at Kütahya Seyitömer Höyük. Spindle spindles are objects used by attaching to the end of the spindle to twist the raw material into a rope. The spindle whorl finds belonging to the Middle Bronze Age at Seyitömer Höyük are “222” in total. These spindle whorls are divided into types according to their forms. These types are named as cone, spherical and cylindrical basic type. In this study, cylindrical forms are presented. Cylindrical spindle whorls are “4” in total. This form is the least common spindle whorl form in Seyitömer Höyük. These finds are contemporary with Seyitömer Höyük, one of the settlements in Middle Bronze Western Anatolia; The spindle whorl finds of Yanarlar Cemetery, Şarhöyük (Dorylaion), Troy V, Milet, Liman Tepe, Prensä, Iasos, Demircihöyük, Çavlum, Çeşme-Bağları and Beycesultan centers were compared with the spindle whorl finds and their publications were added. The original drawings (front, back and side) of the group studied and all the information in the excavation inventory records are presented in the catalog section.

The aim of the study is; Seyitömer Höyük spindle whorls are to examine and include them in the literature.

Keywords: Seyitömer Mound, Spindle Whorl, Middle Bronze Age, Weaving,

1. GİRİŞ

Tekstil yüzeyini oluşturmak için önce yün, pamuk, keten gibi hammaddelerin ip haline getirilmesi gerekmektedir. Ağırşak ismini alan aletler prehistorik çağlarda tekstil yüzeylerin oluşumunda hammaddelerin eğrilip ip halini almasında kullanılan en temel aletlerdir (Resim:1). Prehistorik çağlarda alet yapımında kullanılan en temel hammadde toprak idi. Ağırşaklar da çoğunlukla pişmiş topraktan üretilmişlerdir. Pişmiş toprağın yanı sıra taş, kireç taşı, lüle taşı, marn, kemik gibi malzemelerden yapılmış olanları ile de karşılaşılmıştır. Merkezinden çift taraflı için geçmesi için delik açılan bu aletlerin farklı boy, ağırlık, renk, bezeme gibi fiziksel özellikleri bulunmaktadır. Bu fiziksel özellikler ipin kalınlığını kalitesini etkilemektedir.

¹ Bu makale Hülya Karaoğlan Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Protohistorya Ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalında kabul edilen “Seyitömer Höyüğü’nde Bulunan M.Ö. II. Bin’e Ait Dokumacılıkla İlgili Buluntular” isimli, Yayımlanmamış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Resim 1. Ağaçtan Yapılmış İğ Örneği; (Günyol, 2005. 19.Res.5)

Günümüzde olduğu gibi prehistorik çağlarda da ip üretimi için kullanılan temel hammaddelerin başında hayvansal lif olarak koyunyünü bitkisel lif olarak ise keten olmuştur. İp haline getirilip dokuma yapılan ilk hammaddelerin koyunyünü ve keten, olduğu söylene bilir (Strand, 2012: 23). Koyunyünü ve keten farklı usuller kullanılarak sümek seviye ulaştırıldıktan sonra, iğe takılı ağırşak kullanılarak ip halini alır. Bu iki lifin ip haline getirilmesi yöntem ve tekniği aynıdır.

Ağırşak mekanizmaya ağırlık vermesi için iğün ucuna takılır. Ağırşağın asıl amacı budur. Ağırşak aynı zamanda iplik bükümünün muntazam olması için de gereklidir. Ağırşağın işlevselliğini ağırlığı çapının genişliğinin ölçüleri oluşturur. Bu ağırşağın en önemli özelliğidir (Evely, 2000: 488-489; Barber, 1991: 52). Ağırşakların görevi, düzeneğe ağırlık sağlayıp hızını artırarak (Gönül, 1966: 88), ipi gergin tutmak ve gerekli olan bir büküm standart tipini sağlamaktır.

İğler çoğunlukla çevrede bulunan ağaç dallarının yontulmasıyla elde edilir. İğ olarak kullanılan sap çoğunlukla ağaç dallarından ve ya kemikten yapıldığı için buluntular arasında iğe rastlanmamaktadır. Nadirde olsa iğ ve ağırşağı bir arada üretilmiş dökümden yapılmış örnekler ele geçmiştir (Özgüç, Akok, 1958:16. Res.8, Lev.2-3) Bu sopaların iki ucu sivri ortası bombeli olabildiği gibi, tek ucu sivriltilmiş düz sopa formu verilmiş olanları da üretile bilir. İki türüsünde aynı amaca hizmet eder. İğ çubuğuna ip sarılması içindir (Gönül, 1966: 88; Aytaç, 1982: 5). Ahşap iğün ucuna çentik atılır. İlk eğirme işlemi başladığında bir miktar ip elde bükülerek oluşturulur bu ipin ucu iğün ucundaki çentiğe sıkıştırılır ve ya düğüm atılır. Bu uygulamanın amacı ipin belli bir standart halinde üretilmesi ve işlem akışını devam ettirmesi için yapılır. İğ bükülen ipin birikmesine yarayan bölümdür (Aytaç, 1982: 3). Bu aşamadan sonra ip eğirme ustası ayakta iken iği aşağıya sarkıtır. Oyuncak olarak oynanan topaç hareketine benzer şekilde iğ hızla çevrilerek dönmesi sağlanır. Bu hareketle birlikte diğer elde tutulan ham lif kısım kısım ayrılarak hafifçe sağılır ve ipe el büküm verir. Bu şekilde iplik eğirme (bükümleme) sürecine devam edilir.

Ağırşak kullanılarak ip üretme tekniği ilk çağlardan başlayarak M.S 18. yy. kadar Anadolu'da ve dünyanın birçok yerinde kültürel ve fiziksel kriterlere göre değişiklikler gösterse de, temel de çok bezer tekniklerle ip üretilmiştir (Dölen, 1992: 290). Günümüzde Anadolu'nun kırsal kesimlerinde hayvancılıkla uğraşan toplumlarda günlük giysileri (çorap, patik, yelek vb.) üretmek için kullanmak üzere az miktarda da olsa ip üretimi yapılmaktadır. Bu aletlerin isimleri kirman veya öreke olarak bilinmektedir. Ağırşak ve iğ yardımıyla üretilen teknikle öreke ve kirmanla üretilen teknik aynıdır.

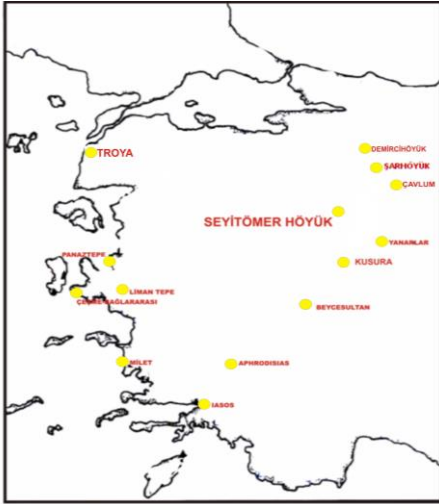
2. SEYİTÖMER HÖYÜK ORTA TUNÇ ÇAĞI AĞIRŞAKLARI

Çalışmanın kapsamını oluşturan Seyitömer Höyük 4. tabakası Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilir. Orta Tunç Çağ tabakasında kültürel bir fark bulunmayan üç mimari safha açığa çıkarılmıştır.

Bu safhalar; A / B / C, olarak ayrılmıştır. Bu safha buluntu grupları içinde rythonlar, mühürler, bronz baltalar, kurşun figürin, bronz iğneler, ağırşaklar, tezgâh ağırlıkları, çanaklar, testiler, çömlekler yer almaktadır. Ağırşak ve ağırlık buluntuları sayı olarak en fazla çıkarılan bu tabakadır. Orta Tunç Çağ'ı tabakasından ortaya çıkan buluntular Seyitömer Höyük'ün, Orta Anadolu ve Mezopotamya arasındaki kültürel ve ticari ilişkileri anlamak bakımından son derece önemli eserlerdir (Bilgen, 2014:197).

Seyitömer Höyük 4. tabakadan toplam "222" adet ağırşak ele geçirilmiştir. Bu ağırşaklar gerekli incelemeler kayıtlar yapıldıktan sonra Kütahya Müzesi'ne koruma altına alınması ve sergilenmesi için devredilmiştir. Çeşitli fiziksel özelliklere sahip "222" adet ağırşağı analiz edebilmek için önce üç temel gruba ayrıldı. Bu temel gruplar

oluşturulurken tamamen biçimleri göz önüne alındı. Bu gruplar konik biçimli, (Karaoğlan, 2019) küre biçimli (Karaoğlan, 2020) ve silindirik biçimli olarak isimlendirilmişlerdir. Daha detaylı inceleme yapabilmek için bu temel olan grupların da alt grupları oluşturulmuştur. Seyitömer Höyük ağırşakları, Batı Anadolu da Orta Tunç Çağ buluntusu veren, Yanarlar Mezarlığı, şarhöyük (Dorylaion), Troya V, Milet, Liman Tepe, Kusura, Iasos, Demircihöyük, Çavlum, Çeşme-Bağlararası ve Beycesultan yerleşimleriyle karşılaştırılmıştır (Harita: 1).

Harita 1: Buluntu Karşılaştırması Yapılan Höyüklerin Konumu (Karaoğlan, 2010. 186).

Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağı ağırşak tipolojisi şöyledir;

2.1. Seyitömer Höyük Ağırşak Tipolojisi

1 Konik Formlu Ağırşaklar

- 1-a Basık Konik Formlu Ağırşaklar
- 1-b Geniş Karınlı, Konik Formlu Ağırşaklar
- 1-c Geniş Karınlı, Basık Konik Formlu Ağırşaklar
- 1-d Keskin Karınlı Konik Formlu Ağırşaklar
- 1-e Keskin Karınlı, Basık Konik Formlu Ağırşaklar
- 1-f Keskin Karınlı Yüksek Konik Formlu Ağırşaklar

2 Küresel Formlu Ağırşaklar

- 2-a Basık Küresel Formlu Ağırşaklar
- 2-b Geniş Karınlı, Küresel Formlu Ağırşaklar
- 2-c Geniş Karınlı, Basık Küresel veya Yarı Küresel Formlu
- 2-d Keskin Karınlı Küresel Formlu Ağırşaklar
- 2-e Keskin Karınlı, Basık Küresel Formlu Ağırşaklar

3 Silindirik Formlu Ağırşaklar

- 3-a Geniş Karınlı, Basık Silindirik Formlu Ağırşaklar

2.3. Silindirik Formlu Ağırşaklar

Anadolu'da silindir formlu ağırşaklar Kalkolitik Çağ'dan beri görölür. Bağbaşı'nda Geç Kalkolitik döneme tarihlenen Bağbaşı yerleşimde silindir formda ağırşaklar ile birlikte yuvarlak formlu ağırşaklar da ele geçmiştir (Eslick 1992: 87, 272, Pl.59-264). Seyitömer Höyük silindirik formlu ağırşak tipolojisi şöyledir (Çizim 1).

3a- Silindirik Formlu Ağırşaklar

3a1- Geniş Karınlı, Basık Silindirik Formlu Ağırşaklar

Çizim 1: Seyitömer Höyük Silindirik Formlu Ağırşak Tipolojisi

2.3. Silindirik Formlu Ağırşaklar

“3a” olarak kodlanan ağırşaklar “2” adettir. Bunların katalog numaraları 1 ve 2’dir. Çiz.1 3a A formunun benzerine Troya (Blegen vd., 1953: III, 213. T.5), Şarhöyük (Akça, 2000: Lev.41a) Çiz.1 3a B formunun benzerine Troya (Blegen vd., 1951: II, 288. T. 6) ve Kusura’da (Lamb, 1938: fig.20.21a) rastlanmıştır.

“3a” olarak kodlanan “2” adet silindir formlu ağırşagın bir tanesi G/13 nolu plan karenin dolgu kısmından, bir diğeri ise H/12 nolu plan karenin dolgu kısmından ele geçmiştir (Karaoğlan, 2010: 203-209). Katalog numarası “1” olan ağırşagın üzerine hiçbir bezeme uygulanmamıştır. Katalog numarası “2” olan ağırşagın üzerine ise çizi bezemeden oluşan kompozisyon uygulandığı görülmüştür.

2.4. Geniş Karınlı, Basık Silindirik Formlu Ağırşaklar

“3a1” olarak kodlanan ağırşaklar da “2” adet olup, katalog numaraları 3 ve 4’dür. Çiz. 1 3a1 A formunun benzerine Troya (Blegen vd., 1953: III, 196. T.15 - T.18), Yanarlar (Emre, 1978: Şek. Fig.192), Limantepe (Tütüncüler, 2004: 292. Res.2a-3), Kusura (Lamb, 1938: fig.20.6-8), Şarhöyük’te (Akça, 2000: Lev.42a) Çiz.1 3a1 B’nin benzerlerine Kusura (Lamb, 1938: fig.20.27), ve Şarhöyük’te (Akça, 2000: Lev.41b) rastlanmıştır. “3a1” olarak kodlanan ağırşagın bir tanesi G/12 nolu plan karenin dolgu kısmından, diğeri ağırşak ise J/10 nolu plan karenin taban/mekân kısmından ele geçmiştir (Karaoğlan, 2010: 203-209). Katalog numarası “3” olan ağırşagın üzerine hiçbir bezeme uygulanmamıştır. Katalog numarası “4” olan ağırşagın üzerine ise karma motiflerden oluşan kompozisyon uygulandığı görülmüştür.

3. SONUÇ

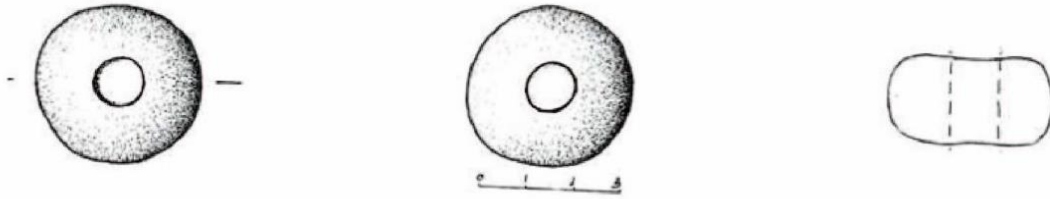
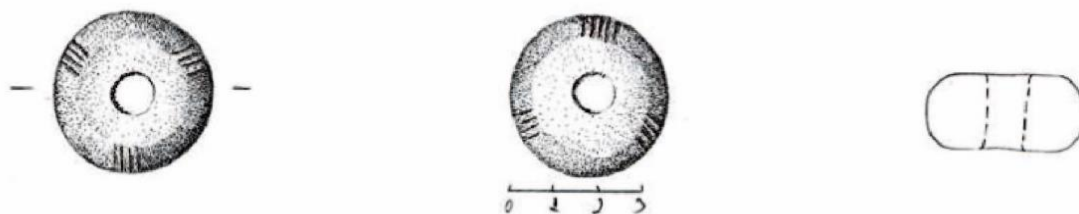
Seyitömer Höyük yerleşiminde Orta Tunç Çağ’ına ait olan “222” adet ağırşaktan formlarına göre gruplandığında; en çok kullanılan ağırşak formu “56” adediyle geniş karınlı, basık küresel veya yarı küresel formlu, gruptur. Genel değerlendirme sonucuna bakıldığında en çok kullanılan form küresel formlu gruptur. Sonra sırasıyla “43” adet geniş karınlı, konik formlu ağırşaklar, “27” adet keskin karınlı konik formlu ağırşaklar, “14” adet geniş karınlı, basık konik formlu ağırşaklar, “14” adet basık küresel formlu ağırşaklar, “14” adet geniş karınlı, küresel formlu ağırşaklar, “12” adet keskin karınlı küresel formlu ağırşaklar, “11” adet keskin karınlı, basık küresel formlu ağırşaklar, “6” adet keskin karınlı, konik formlu ağırşaklar, “6” adet basık konik formlu ağırşaklar, “6” adet basık konik formlu ağırşaklar, “4” adet keskin karınlı yüksek konik formlu ağırşaklar, “2” adet silindirik formlu ağırşaklar, “2” adet geniş karınlı, basık silindirik formlu ağırşaklardır.

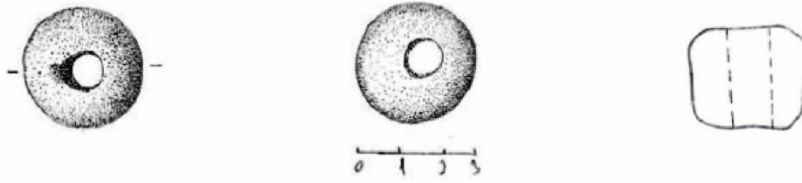
Çalışmada ele alınan silindirik formlu ağırşaklar “4” adet ile Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağ ağırşak buluntularında en az rastlanan ağırşak tipolojisidir.

Silindirik formlu ağırşaklar Orta Tunç Batı Anadolu’sundaki yerleşimlerden çağdaşları olan Yanarlar Mezarlığı, Şarhöyük (Dorylaion), Troya V, Milet, Liman Tepe, Kusura, Iasos, Demircihöyük, Çavlum, Çeşme-Bağlararası ve Beycesultan yerleşimlerinin ağırşak buluntularıyla biçim benzerlik yönleri karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak ise Silindirik Formlu ağırşakların tipoloji benzerlerine Troya, Şarhöyük, Kusura’da; geniş karınlı, basık silindirik formlu ağırşakların tipoloji benzerlerine ise Troya, Yanarlar, Limantepe, Kusura, Şarhöyük’te rastlanmıştır.

Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağ’ı silindirik formlu ağırşakları çağdaşı olan komşu höyüklerde rastlandığından dönemde komşu höyükler ile kültürel alışveriş ve ticari ilişkilerin olduğunu söylenebilir.

KATALOG**KATALOG:1****KAZI ENVANTER NO:** SÖ.08/ 658**CİNSİ:** Ağırşak**TİP:** 3a1**MADDESİ:** Pişmiş Toprak**ÖLÇÜLER:** Yükseklik: 1,9 cm Çap: 3,6 cm Delik Çapı: 1,1 cm**BULUNDUĞU YER VE TABAKASI:** J / 10**TANIMI:** Geniş karınlı basık silindirik gövdeli, üst ve alt çevresi düzleştirilmiş dikey dairesel deliklidir. Gri-kiremit renkte ince mikalı alacalı hamurlu, hamur renginde astarlı olup yer yer korunmuş perdahlıdır. Hamuru ince kum, şamot, taşçık katkılıdır. Tamdır.**TİP BENZERLERİ:** Kusura; Lamb, 1938, fig.20.27. Şarhöyük; Akça,2003, Lev.41b**KATALOG:2****KAZI ENVANTER NO:** SÖ.08/ 671**CİNSİ:** Ağırşak**TİP:** 3a1**MADDESİ:** Pişmiş Toprak**ÖLÇÜLER:** Yükseklik: 1,7 cm Çap: 3,5 cm**BULUNDUĞU YER VE TABAKASI:** G / 12 - Dolgu**TANIMI:** Geniş karınlı basık silindirik gövdeli, üst ve alt delik çevresi düzleştirilmiş, dikey dairesel deliklidir. Gövdede kazıma çizgi tekniği ile yapılmış, dikey ve birbirine paralel dörder adet çizgiden oluşan, birbirine simetrik üç adet altta ve üç adet üstte altı adet bezeme grubu yer alır. Bu bezemelerin arasında karın üzerinde kazıma çizgi ile karşılıklı iki yaydan oluşan üç adet bezeme grubu görülür. Açık kahve - gri tonlarında yoğun mikalı alacalı hamurlu, koyu kahve - siyahımsı gri hafif açıkılı yüzeylidir. Hamuru ince kum katkılıdır. Tamdır.**TİP BENZERLERİ:** Troya; Blegen vd., 1953, III, 196. (T.15 - T.18). Yanarlar; Emre, 1978, Şek. Fig.192. Limantepe; Tütüncüler, 2004, s. 292.Res.2a-3. Kusura; Lamb, 1938, fig.20.6-8. Şarhöyük; Akça,2003, Lev.41a-42a

KATALOG:3**KAZI ENVANTER NO:** SÖ.08/ 927**CİNSİ:** Ağırşak**TİP:** 3a**MADDESİ:** Pişmiş Toprak**ÖLÇÜLER:** Yükseklik: 2,4 cm Çap: 2,8 cm Delik Çapı: 0,9 cm**BULUNDUĞU YER VE TABAKASI:** G / 13 - Dolgu**TANIMI:** Silindirik yer yer iç bükey gövdeli, hafif bombeli dipli, dikey dairesel deliklidir. Üst delik çevresi düzleştirilmiştir. Grimsi – devetüyü renkte ince mikalı hamurlu, yüzeyi yer yer dökülmüş, siyahımsı alacalı ve parlak perdahlıdır. Hamuru ince kum katkılıdır. Yüzeyinde ve delik çevresinde aşınma, kırık ve noksanlar vardır. Tamdır.**TİP BENZERLERİ:** Troya; Blegen vd., 1951, II, s.288. (T. 6). Kusura; Lamb, 1938, fig.20.21a.**KATALOG:4****KAZI ENVANTER NO:** SÖ.09/ 1690**CİNSİ:** Ağırşak**TİP:** 3a**MADDESİ:** Pişmiş Toprak**ÖLÇÜLER:** Yükseklik: 1,4 cm Çap: 2,9 cm**BULUNDUĞU YER VE TABAKASI:** H/12, Pk. batısı, dolgu IV c**TANIMI:** Teker gövdeli, her iki yüzde çukur tabanlı, dikey dairesel deliklidir. Her iki çukur taban çevresinde ince kazıma olarak yapılmış baklava motifi içerisinde çizgisel bezeme; karın üzerinde tek sıra dairesel dönen bitkisel bezeme yer almaktadır. Açık kahverengi hamurlu, kendinden astarlı, gri renkte alacalı yüzeylidir. Yüzeyde aşınma görülür. Tamdır.**TİP BENZERLERİNE:** Troya; Blegen vd., 1953, III, s.213. (T.5).**KAYNAKÇA**

1. Akça, S. (2000). “Şarhöyük (Dorylaion) Arkeolojik Kazısında Çıkan M.Ö. II. Bin Yılına Tarihli Ağırşaklar”, Yayımlanmamış Bitirme Ödevi, Anadolu Üniversitesi Arkeoloji Bölümü, Eskişehir.
2. Aytaç, Ç. (1982). El Dokumacılığı, MEB, Yay. İstanbul
3. Barber, E. J.W, (1991). Prehistoric Textiles: The Development of Cloth in The Neolithic and Bronze Ages with Special Reference to the Aegean, Princeton University Press, Princeton.

4. Bilgen, A. N. (2014). “*Seyitömer Höyük 2013 Yılı Kazısı*”, Kütahya Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü Kütahya Müzesi Müdürlüğü, Sayı: I Kütahya.
5. Blegen, Carl W, Caskey, John L., Rawson, Marion, (1951). *Troy. The Third, Fourth, and Fifth Settlements*, Vol. II, Part 1: Text, Part 2: Plates, The University of Cincinnati, Princeton University Press, New Jersey.
6. Blegen, Carl W, Caskey, John L., Rawson, Marion, (1953). *Troy. The Sixth Settlement*, Vol. III, Part 1, The University of Cincinnati, Princeton University Press, To The Memory of Wilhelm Dörpfeld.
7. Dölen, E. (1992). *Tekstil Tarihi*. İstanbul: M.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Yayınları.
8. Emre, K. (1978). *Yanarlar, Afyon Yöresinde Bir Hitit Mezarlığı-A Hittite Cemetery Near Afyon*, TTK Basımevi, Ankara.
9. Eslick, C. (1992). *Elmalı-Karataş I, The Neolithic and Chalcolithic Periods: Bağbaşı and Other Sites*, America: Bryn Mawr, PA.
10. Evelyn, R. Doniert G. (2000). “Minoan Crafts: Tools and Techniques”, SIMA, C. XCII: 2, Jonsered, Paul Åströms Förlag.
11. Günyol, H. (2005). “Kuzeybatı Anadolu’da Dokumacılık Geleneğinin Kaynakları ve Günümüzden Bir Örnek: Aba”, *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, Kültür Varlıkları Ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yay., No: 111, Sayı:5. Ankara,ss. 17-23.
12. Gönül, M. (1966). “Dokumacılığın Tarihçesi ve En Eski Dokuma Aletleri”, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Antropoloji, C.1, Ankara. s.80-99.
13. Karaoğlan, H. (2010). “Seyitömer Höyüğü’nde Bulunan M.Ö. II. Bin’e Ait Dokumacılıkla İlgili Buluntular” Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens. Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı.
14. Karaoğlan, H . (2019). *Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağı’na Ait Konik Formlu Ağırşaklar*. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 8 (3), 191-203. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ssrj/issue/47195/523124>.
15. Karaoğlan, H. (2020). *Seyitömer Höyük Orta Tunç Çağı’ na Tarihlendirilen Küre Formlu Ağırşaklar*. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (38), 109-132. DOI: 10.30794/pausbed.546644.
16. Lamb, W. (1938). “Excavations at Kusura near Afyon Karahisar”, *Archaeologia or Miscellaneous Tracts Relating to Antiquity*, Society of Antiquaries of London, Vol. LXXXVII.
17. Özgüç, T. Akok, M. (1958), *Horoztepe, Eski Tunç Devri Mezarlığı ve İskân Yeri*, TTK Basımevi, Ankara.
18. Strand, E.A. (2012). *The Textile Chaine Operatoire: Using A Multidisciplinary Approach To Textile Archaeology With A Focus On The Ancient Near East*. *Paléorient*, Volume 38, 21-40.
19. Tütüncüler, Ö. (2004), “M.Ö. 2. Bin Liman Tepe Dokuma Aletleri”, *Anadolu (Anatolia)*, Ek Dizi No.1, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, ss. 287-295.